

एकात्मिक बाल संरक्षण योजने (Integrated Child Protection Scheme-ICPS) अंतर्गत सन २०१५-१६ पासून बदललेल्या केंद्र राज्य (६०:४०) व स्वयंसेवी संस्थांच्या बाबतीत ६०:३०:१० या प्रमाणास मान्यता देणे आणि सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाने सुधारित केलेले निकष लागू करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग,
शासन निर्णय क्र. ICPS - २०१७/प्र.क्र. १८०/का-८,
नवीन प्रशासन भवन, ३ रा मजला,
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.
दिनांक :-०६ मार्च , २०१८.

संदर्भ :- १. बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५, यापूर्वीचा अधिनियम २००० व सुधारित २००६
२. एकात्मिक बाल संरक्षण योजना राबविण्यासंदर्भात केंद्रशासन व महाराष्ट्र शासन यांच्यात झालेला सामंजस्य करार (दि. १३.८.२०१० ICPS २०१०/प्र.क्र. १८४/का-३)
३. केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र. D.O.No. १४-३/२०१२-CW-II(Vol.IV) दि. ३.३.२०१४ व संकेतस्थळावर उपलब्ध सुधारित निकष.
४. केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाचे पत्र क्र. D.O.No. १४-३/२०१२-CW-II दि. ३०.११.२०१५.
५. शासन निर्णय क्र. ICPS २०१०/प्र.क्र. ३३७/का-८ दि. ३०.७.२०११ व दि. १५.५.२०१२, दि. १६.१.२०१४.

प्रस्तावना :-

१. बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ अंतर्गत विहित करण्यात आलेल्या तरतूदीमध्ये वय वर्ष ० ते १८ या वयोगटातील - विधी संघर्षग्रस्त बालके (Children in conflict with law) व -काळजी व संरक्षणाची गरज असलेली बालके (Children in need of care and protection) यांना समाजाच्या मुख्य प्रवाहात परत आणण्याच्या उद्देशाने त्यांचे सामाजिक पुनर्वसन व पुनर्स्थापना करण्यासाठी विविध यंत्रणा नमुद करण्यात आल्या आहेत. सदर बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ हा पूर्वीचा बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २००० व सुधारित २००६यांना अधिक्रमित करून १५ जानेवारी, २०१६ पासून देशभरात लागू करण्यात आलेला आहे.

२. बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०१५ च्या कलम ४ नुसार बाल न्याय मंडळ (Juvenile Justice Board-JJB), कलम २७ नुसार बाल कल्याण समिती, (Child Welfare Committee-CWC), कलम ४३ नुसार खुले निवारा गृह (Open Shelter), कलम ४७ नुसार निरीक्षणगृह (Observation Home), कलम ४८ नुसार विशेषगृह (Special Home), कलम ५० नुसार बालगृह (Children's Home), कलम ६५ नुसार विशेष दत्तक संस्था (Special Adoption Agency-SAA), कलम ६७ नुसार राज्य दत्तक ऋत संस्था (State Adpotion Resource Agency- SARA), कलम १०६ नुसार राज्य बाल संरक्षण सोसायटी व जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष (State Child Protection Society and District Child Protection Unit) या प्राधिकरणांची तरतूद विहित करण्यात आली आहे.

३. केंद्र शासनाने सन २००९-१० पासून, -बाल संरक्षणाशी संबंधित कार्यान्वित यंत्रणा व योजनेची गुणवत्ता वाढविणे आणि त्या अधिक बळकट करणे. या उद्देशाने एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (Integrated Child Protection Scheme-ICPS) ही केंद्र पुरस्कृत योजना ७५:२५ या केंद्र :राज्य प्रमाणात सुरु केली होती. तत्पूर्वी कार्यरत बाल न्याय कार्यक्रम, रस्त्यांवरील मुलांसाठी एकात्मिक योजना व शिशगृह-दत्तक योजना या योजनांचे एकत्रीकरण करून ही योजना सुरु करण्यात आली. यापैकी बाल न्याय कार्यक्रमासाठी केंद्र व राज्य हिश्श्याचे प्रमाण ५०:५० याप्रमाणे होते.यासाठीचा केंद्र हिस्सा राज्याला वितरीत करण्यात येत होता. तर रस्त्यांवरील मुलांसाठी एकात्मिक योजना व शिशगृह-दत्तक योजनेचा केंद्राचा हिस्सा थेट संबंधित संस्थांना केंद्राकडून वितरीत करण्यात येत होता.

४. केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सुचनानुसार एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (ICPS) राबविण्याबाबत केंद्र शासनाबरोबर दि.१३.८.२०१० रोजी सामंजस्य करार (MoU) करण्यात येऊन सदर योजना राज्यात सन २०१२-१३ पासून राबविण्यात येत आहे. बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम,२०१५ अंतर्गतच्या राज्य बाल संरक्षण सोसायटी , जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष, राज्य दत्तक खोत संस्था (सारा), खुले निवारा गृह, विशेष दत्तक संस्था, बालगृह, निरीक्षणगृह, बाल कल्याण समिती , बाल न्याय मंडळ या यंत्रणांना आर्थिक सहाय्य सदर योजनेमधून करण्यात येते.

५. सदर योजनेअंतर्गत महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी,पुणे ही संस्था संस्था अधिनियम, १८६० अन्वये नोंदणीकृत असून संदर्भ क्र. ५ येथे नमूद शासन निर्णयानुसार सदर सोसायटीचे नियामक मंडळ गठित करण्यात आले आहे. सदर नियामक मंडळ सदस्यांचा व जिल्हास्तरावर गठित जिल्हा बाल संरक्षण समिती सदस्यांचा तपशील परिशिष्ट-१ येथे दर्शविलेला आहे.

६. या योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना व सामंजस्य करारानुसार केंद्रीय महिला व बाल विकास विभागाकडून संबंधित राज्य शासनास दोन हप्त्यांमध्ये केंद्र हिश्शांतर्गत तरतूद वितरित करण्यात येते. त्यानुसार राज्य शासनाकडून राज्य हिश्शांसह केंद्रीय मंत्रालयाकडून प्राप्त हिस्सा राज्य बाल संरक्षण सोसायटीच्या बँक खात्यात जमा करावयाचा आहे. राज्य बाल संरक्षण सोसायटी यांनी राज्य शासनाकडून निधी प्राप्त झाल्यानंतर तो पंधरा दिवसाच्या आत अथवा यथापरिस्थिती योजनेच्या विविध घटकांतर्गत जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष व स्वयंसेवी संस्था यांना वितरित करावयाचा आहे. त्यानुसार महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी (MSCPS) यांचे बँक खाते कार्यान्वित करण्यात आलेले आहे.

७. सन २०१५-१६ पासून योजनेच्या केंद्र व राज्य हिस्सा यांच्या प्रमाणात ७५:२५ आणि केंद्र, राज्य व स्वयंसेवी संस्था हिस्सा ७५:१५:१० हा बदलण्यात येऊन केंद्र व राज्य हिस्सा हा ६०:४० आणि केंद्र, राज्य व स्वयंसेवी संस्था हिस्सा ६०:३०:१० असा करण्यात आला आहे. योजनेत समाविष्ट घटकानिहाय केंद्र व राज्य हिस्सा याचा तपशील परिशिष्ट-२ मध्ये दर्शविण्यात आला आहे.

८. सन २००९-१० पासून सुरु केलेल्या या योजनेच्या आर्थिक निकषात सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाकडून सुधारणा करण्यात आली होती. तथापि, सदरचे सुधारित निकष राज्यात अद्याप लागू करण्यात आले नव्हते. एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेअंतर्गत सुधारित करण्यात आलेल्या आर्थिक निकषांतील बदलांमुळे राज्याच्या आर्थिक दायित्वामध्ये वाढ होत असल्याने केंद्र पुरस्कृत योजनांसंदर्भात

नियोजन विभागाच्या संकीर्ण -२०१७/प्र.क्र.१०/२०१७/का-१४१४, दि. ०२.८.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये गठित मुख्य सचिव यांचे अध्यक्षतेखालील उच्चस्तरीय समितीच्या दि. ०८/०९/२०१८ च्या बैठकीत एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेच्या अनुषंगाने प्रस्ताव सादर करण्यात आला होता. सदर बैठकीत योजनेच्या आर्थिक बदलांच्या अनुषंगाने सादर प्रस्तावास मान्यता प्राप्त झाली असून त्यानुसार या योजनेकरिता सुधारित प्रशासकीय मान्यतेचे आदेश निर्गमित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय-

१. आता या शासन निर्णयान्वये केंद्र पुरस्कृत एकात्मिक बाल संरक्षण योजना सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात केंद्र शासनाने सुधारित केलेल्या ६०:४० या केंद्र :राज्य प्रमाणात आणि स्वयंसेवी संस्थांच्य बाबतीत ६०:३०:१० या अनुक्रमे केंद्र:राज्य: स्वयंसेवी संस्था या प्रमाणानुसार राज्यात राबविण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेसंदर्भात सन २०१४-१५ पासून केंद्र शासनाने लागू केलेले सुधारित आर्थिक निकष सन २०१४-१५ पासून लागू करण्यास शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे.

२. सदर योजनेअंतर्गत नमूद महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष, राज्य दत्तक स्नोत संस्था, खुले निवारागृह, विशेष दत्तक संस्था, बालगृह, निरीक्षणगृह, बाल कल्याण समिती, बाल न्याय मंडळ या सर्व घटकासाठी केंद्रशासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांच्या अनुषंगाने सुधारित आर्थिक निकष सोबतच्या परिशिष्टांतर्गत (परिशिष्ट- ३ ते १०) दर्शविण्यात आले आहेत.

३. या योजनेअंतर्गत समाविष्ट संस्थेतर योजना (Non-institutional Scheme) Sponsorship, Foster Care, After care Fund यांच्या अनुषंगाने सविस्तर धोरणात्मक शासन निर्णय स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येईल.

४. सदर योजनेअंतर्गत प्राप्त नवीन सुधारित लेखाशीर्षांतर्गत नमूद -०१, वेतन० या उद्दिष्टशीर्षांतर्गत अंतर्गत अर्थसंकल्पित करण्यात येणारा निधी, महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे यांचे बँक खात्यात जमा करण्यात येणार नाही. सदर वेतन उद्दिष्टाखालील देयके सेवार्थ प्रणालीद्वारे कोषागारातून आहरित करणे बंधनकारक राहील. - ०१, वेतन० हे उद्दिष्ट शीर्ष वगळता, इतर उद्दिष्टशीर्षांतर्गतचा निधी महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे यांच्या खात्यात जमा करण्यात येईल.

५. योजनेअंतर्गत कार्यरत कर्मचारी तसेच योजनेत समाविष्ट संस्थांचे कर्मचारी, बाल कल्याण समिती, बाल न्याय मंडळ सदस्य व इतर यांचे मानधनाचे प्रदान संबंधितांचे आधार क्रमांकाशी निगडीत वैयक्तिक बँक खात्यात ईलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे यांचे मार्फत करण्यात यावे.

६. सदर योजनेच्या केंद्र शासनास सादर करण्यात येणा-या वार्षिक अंदाजपत्रकामध्ये स्वयंसेवी संस्थांचा हिस्सा परिगणित करण्यात येतो. तसेच केंद्र शासनाकडून मंजूर होणा-या आदेशामध्येही स्वयंसेवी संस्थांचा हिस्सा दर्शविण्यात येतो. सबूब, केंद्र शासनास आर्थिक प्रस्ताव सादर करत असताना संबंधित स्वयंसेवी संस्थांची आर्थिक वर्षासाठी मागणी आणि संस्था त्यांच्या हिश्याचा खर्च त्यांचे खोतातून

करण्यास तयार असलेबाबतचे हमी पत्र घेण्यात यावे. तसेच संबंधित आर्थिक वर्षाअखेरीस केंद्र शासनास सादर करावयाच्या Statement of Expenditure मध्ये नमूद -स्वयंसेवी संस्थांच्या खर्चाचा हिस्सा० हा संबंधित संस्थेकडून प्राप्त करून घेऊन नमूद करण्यात यावा.

८ सदर योजनेअंतर्गत समाविष्ट संबंधित स्वयंसेवी संस्थांनी निती आयोगाच्या “NGO Darpan” या वेब पोर्टल वर संस्थेची नोंद करणे अनिवार्य राहील. योजनेत नवीन संस्था समाविष्ट करताना देखील संबंधित संस्थेची नोंद निती आयोगाच्या “NGO Darpan” करणे अनिवार्य राहील.

९. सदर योजनेअंतर्गत समाविष्ट संस्था योजनेतून वगळणे अथवा योजनेत नवीन संस्था समाविष्ट करणे याबाबत राज्य शासनाच्या संमतीनंतरच केंद्र शासनास प्रस्ताव सादर करण्यात येतील.

१०. सदर योजनेच्या अनुषंगाने सन २०१२-१३ पासून , २२३५ ,सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १९९, अशासकीय संघटनांना सहाय्य, (००) (०१) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना , लेखाशिर्ष (२२३५ A९१९) , ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) व ३६ ,सहायक अनुदान (वेतन) , मागणी क्रमांक एक्स -०१, या लेखाशिर्षातर्गत तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात येत आहे. योजनेच्या सुधारित केंद्र व राज्य हिशांतील ६०:४० असा झालेला बदल लक्षात घेऊन सदर लेखाशिर्ष पुढील आर्थिक वर्षापासून म्हणजेच सन २०१८-१९ पासून कार्यान्वित करता येणार नाही. त्याएवजी खालीलप्रमाणे नवीन लेखाशिर्षातर्गत तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात येऊन निधी खर्च करण्यात यावा.

(१)मागणी क्रमांक एक्स -०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १०२, बाल कल्याण , १६ शासकीय संस्था (१६) (०१) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (२२३५ C००१), ०१, वेतन, ०२, मजुरी, ०६, दूरध्वनी, वीज व पाणी, ११, देशांतर्गत प्रवास खर्च, १३, कार्यालयीन खर्च, १४, भाडे , पट्टी व कर, १९, आहार खर्च, २०, इतर प्रशासकीय खर्च, २१, पुरवठा व सामग्री, २६, जाहिरात व प्रसिद्धी, २७, लहान बांधकामे,	(२) मागणी क्रमांक एक्स -०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १०२, बाल कल्याण , १६ शासकीय संस्था (१६) (०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (राज्य हिस्सा ४० टक्के) (२२३५ C०१८), ०१, वेतन, ०२, मजुरी, ०६, दूरध्वनी, वीज व पाणी, ११, देशांतर्गत प्रवास खर्च, १३, कार्यालयीन खर्च, १४, भाडे , पट्टी व कर, १९, आहार खर्च, २०, इतर प्रशासकीय खर्च, २१, पुरवठा व सामग्री, २६, जाहिरात व प्रसिद्धी, २७, लहान बांधकामे,
---	---

२८, व्यावसायिक सेवा, ५०, इतर खर्च	२८, व्यावसायिक सेवा, ५०, इतर खर्च
(३) मागणी क्रमांक एक्स -०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १९९, अशासकीय संघटनांना सहाय्य (००) (०२) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (केंद्र हिस्सा ६० टक्के) (२२३५ C०२७) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) ३६, सहायक अनुदाने (वेतन)	(४) मागणी क्रमांक एक्स -०१, २२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२, समाजकल्याण, १९९, अशासकीय संघटनांना सहाय्य (००) (०३) एकात्मिक बाल संरक्षण योजना (राज्य हिस्सा ३० टक्के) (२२३५ C०३६) ३१, सहायक अनुदाने (वेतनेत्तर) ३६, सहायक अनुदाने (वेतन)

११. हा शासन निर्णय नियोजन विभाग अनौपचारिक संदर्भ क्र. १५६/१४७२, दि. २४.१०.२०१७ व वित्त विभाग यांच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र. १/१८/व्यय-६, दि. ०५/०१/२०१८ अन्वये दिलेल्या सहमतीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्यांचा संकेतांक क्रमांक २०१८०३०६१७१९२५८३०असा आहे. सदरचा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(स्मिता निवतकर)

उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.राज्यपाल, यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
३. मा.अध्यक्ष/उपाध्यक्ष विधानसभा, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई .
४. मा.सभापती/उपसभापती विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई .
५. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधानसभा/विधानपरिषद, महाराष्ट्र विधानमंडळ.
६. मा.मंत्री (म व बा वि) / राज्यमंत्री (म व बा वि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई .
७. मा.मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य यांचे उपसचिव, मंत्रालय, मुंबई
८. अपर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
९. अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई

- १०.प्रधान सचिव (व्यय),वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- ११.प्रधान सचिव (ले व को),वित्त विभाग,मंत्रालय,मुंबई
- १२.अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग , मंत्रालय, मुंबई.
- १३.प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- १४.अपर मुख्य सचिव (गृह), गृह विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- १५.प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १६.सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- १७.सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग मंत्रालय, मुंबई.
१८. सचिव,महिला व बाल विकास विभाग,नवीन प्रशासकीय भवन, मुंबई.
- १९.आयुक्त , महिला व बाल विकास आयुक्तालय,म.रा.पुणे.
- २०.महालेखापाल १, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता),मुंबई
- २१.महालेखापाल २, महाराष्ट्र राज्य (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता),नागपूर
- २२.संचालक,लेखा व कोषागरे संचालनालय,म.रा.मुंबई
- २३.संचालक,स्थानिक निधी लेखा परीक्षा,कोकण भवन,नवी मुंबई
- २४.सर्व उपसचिव ,सर्व अवर सचिव,महिला व बाल विकास.नवीन प्रशासकीय भवन , मुंबई
- २५.उपायुक्त (बालविकास)महिला व बाल विकास आयुक्तालय,म.रा.पुणे.
- २६.कार्यक्रम व्यवस्थापक,महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे.
- २७.वित्त विभाग (व्यय-६/अर्थसंकल्प-७/),नियोजन विभाग (का-१४७२)मंत्रालय,मुंबई -३२,
२८. सर्व जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी.
- २९.सर्व कार्यासने,महिला व बाल विकास विभाग,नवीन प्रशासकीय भवन , मुंबई
- ३०.निवड नस्ती का-८

शासन निर्णय क्र. क्र.ICPS - २०१७/प्र.क्र.१८०/का-८ दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-१)

महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे

१) शासन निर्णय दि. १५.५.२०१२ अन्वये महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी, पुणे या सोसायटीच्या कार्यकारिणीचे अध्यक्ष हे प्रधान सचिव, महिला व बाल विकास हे असून, उप सचिव, महिला व बाल विकास विभाग, हे उपाध्यक्ष आहेत. तर आयुक्त, महिला व बाल विकास, पुणे, हे सदस्य सचिव आहेत.

सोसायटीच्या कार्यकारिणीचे इतर सदस्य खालीलप्रमाणे आहेत :-

- १) अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ३) अपर मुख्य सचिव (गृह), गृह विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ४) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ५) प्रधान सचिव, वित्त विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ६) प्रधान सचिव, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ७) सचिव (कामगार), उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग मंत्रालय, मुंबई.
- ८) सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग मंत्रालय, मुंबई.

२) जिल्हास्तरावर जिल्हा बाल संरक्षण समितीचे अध्यक्ष हे जिल्हाधिकारी असून जिल्हा महिला व बाल विकास अधिकारी, सदस्य सचिव आहेत. तर सभासदांमध्ये समाविष्ट अधिकारी खालीलप्रमाणे आहेत:-

- १) जिल्हा पोलीस अधिक्षक
- २) जिल्हा आरोग्य अधिकारी
- ३) जिल्हा कामगार अधिकारी
- ४) जिल्हा तंत्र शिक्षण अधिकारी
- ५) जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी
- ६) जिल्हा शिक्षणाधिकारी
- ७) जिल्हा नियोजन अधिकारी
- ८) अध्यक्ष, जिल्हा बाल कल्याण समिती
- ९) अध्यक्ष, जिल्हा बाल न्याय मंडळ
- १०) विशेष बाल पोलीस पथकाचा प्रभारी (incharge of SPJU)
- ११) चाईल्ड लाईन या संस्थेचा प्रतिनिधी
- १२) जिल्हायाच्या विशेष दत्तक स्नोत संस्थेचा प्रतिनिधी
- १३) जिल्हायाच्या विधी सेवा प्राधिकरणाचा प्रतिनिधी
- १४) जिल्हा विधी सेवा प्राधिकरणाचा प्रतिनिधी
- १५) जिल्हा बाल संरक्षण अधिकारी

शासन निर्णय क्र. ICPS - २०१७/प्र.क्र.१८०/का-८ दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-२)

एकात्मिक बाल संरक्षण योजना केंद्र व राज्य हिस्सा

अ क्र	बाब	कार्यरत संस्था (संख्या)	केंद्र हिस्सा (सन २०१४- १५ पर्यंत चा हिस्सा प्रमाण)	राज्य हिस्सा (सन २०१४- १५ पर्यंत चा हिस्सा प्रमाण)	स्वयंसेवी संस्था हिस्सा (सन २०१४-१५ पर्यंत चा हिस्सा प्रमाण)
	अ) सेवा प्रदान संरचना				
१	*राज्य प्रकल्प सहायक कक्ष	१	१००(१००)	०	०
१	महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी (राज्यस्तर)	१	६० (७५)	४०(२५)	---
२	सारा (राज्य दत्तक ऊत संस्था) (राज्यस्तर)	१	६०(७५)	४०(२५)	---
३	जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष (जिल्हास्तर)	३६	६० (७५)	४०(२५)	---
	ब) काळजी, पाठिंबा व पुनर्वसन सेवा				
१	खुले निवारा गृह (स्वयंसेवी संस्था)	३	६० (९०)	३० (०)	९० (९०)
	क) कुटंब आधारित संस्थेतर सेवा				
१	विशेष दत्तक ग्रहण संस्था (शासकीय)	०	६० (९०)	४० (०)	--
२	विशेष दत्तक ग्रहण संस्था (स्वयंसेवी संस्था)	१७	६० (९०)	३० (०)	९० (९०)
	ड) संस्थांतर्गत सेवा				
१	शासकीय बालगृह/निरीक्षणगृह	४०	६० (७५)	४०(२५)	---
२	स्वयंसेवी संस्था बालगृह/निरीक्षणगृह	४४	६० (७५)	३० (९५)	९० (९०)
	ई) संवैधानिक पुरवणी सेवा				
१	बाल कल्याण समिती (जिल्हास्तर)	३८	३५ (३५)	६५ (६५)	---
२	बाल न्याय मंडळ (जिल्हास्तर)	३५	३५ (३५)	६५(६५)	---
	*(सन २०१५-१६ पासून बंद करण्यात आला आहे.)				

शासन निर्णय क्र. ICPS-२०१७/प्र.क्र. १८०/का-८ दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट- ३)

महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी (Maharashtra State Child Protection Society)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र. ४ व परिशिष्ट-१ मध्ये राज्य बाल संरक्षण सोसायटीच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहे.

आर्थिक तपशील :-

महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी मध्ये खालीलप्रमाणे पदे व त्यांचा मासिक व वार्षिक मानधनासाठीचा खर्च, वेतनेत्तर (प्रवास खर्च, जाहिरात खर्च, प्रशासकीय खर्च व इतर)ची पूर्वीची व सुधारित आवर्ती खर्चाची विगतवारी खालीलप्रमाणे असून महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी अंतर्गत वार्षिक अनावर्ती खर्च रु. ७.३५ लक्ष इतक्या वरून रु. ११.८५ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे :-

(खर्च रूपयांत)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट
१	कार्यक्रम व्यवस्थापक	२	२०,०००	४,८०,०००	३५,०००	८,४०,०००	०२, मजुरी
२	कार्यक्रम अधिकारी	४	१५,०००	७,२०,०००	२६,२५०	१२,६०,०००	०२, मजुरी
३	लेखा अधिकारी	१	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,१०,०००	०२, मजुरी
४	लेखापाल	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	०२, मजुरी
५	लेखा सहाय्यक	१	५,०००	२,४०,०००	१०,०००	४,८०,०००	०२, मजुरी
६	डाटा एण्ट्री ऑपरेटर	४	५,०००	६०,०००	१०,०००	१,२०,०००	०२, मजुरी
एकूण मानधन		१३	६३,०००	१७,१६,०००	१,१२,७५०	३०,७८,०००	
७	प्रवासखर्च (राज्यस्तरावरील कर्मचा-यांसाठी राज्यशासनाच्या दरानुसार)	--	--	१०,००,०००	--	१५,००,०००	११, देशांतर्गत प्रवास खर्च
८	कार्यालयाचे भाडे	--	२५,००० (दरमहा)	३,००,०००	२५,००० (दरमहा)	३,००,०००	१४, भाडे, कर व पट्टी

९	प्रशासकीय खर्च (पाणी, वीज, टपाल, स्टेशनरी, दुरध्वनी)	--	--	१,२०,०००	---	२,५०,०००	१३, कार्यालयीन खर्च
१०	प्रशिक्षण कार्यक्रम आयोजित करण्यासाठी निधी	--	--	२०,००,०००	--	२०,००,०००	२८, व्यावसायिक व विशेष सेवा,
११	संशोधन आणि डॉक्युमेंटेशन	--	--	७,५०,०००	--	७,५०,०००	२८, व्यावसायिक व विशेष सेवा
१२	माहिती प्रसाराद्वारे जनजागृती	--	--	२०,००,०००	---	२०,००,०००	२६, जाहिरात व प्रसिद्धी
१३	सर्वसाधारण सहाय्यक निधी	--	--	२०,००,०००	--	३०,००,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
१४	आकस्मिक खर्च	--	--	५,००,०००	--	८,००,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
१५	अनुरक्षण निधी *	--	--	--	--	४५,००,०००	३१, सहाय्यक अनुदान
१६	जिल्हांचेमापन /सर्वेक्षण (mapping) *	--	--	--	--	४५,००,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
	एकूण मानधनेतर खर्च	--	--	८६,७०,०००	--	१,९६,००,०००	--
	एकूण	--	--	१,०३,८६,०००	--	२,२६,७८,०००	--

*पूर्वीच्या निकषातील जिल्हानिहाय अनुरक्षणनिधी व जिल्हा मापन (सर्वेक्षण) यासाठीचा खर्च सुधारित निकषात एकत्रित रित्या जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाएवजी महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी यांचेकडे ठेवण्यात आलेला आहे.

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS -२०१८/प्र.क्र. १८०/का-८, दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-४)

राज्य दत्तकस्त्रोत संस्था (State Adoption Resource Agency-SARA)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र ४ व परिशिष्ट-२ मध्ये राज्य दत्तकस्त्रोत संस्थेच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

आर्थिक तपशील:-

राज्य दत्तकस्त्रोत संस्थांमधील पदे व त्यांचा मासिक व वार्षिक मानधनासाठीचा खर्च, वेतनेतर (प्रवास खर्च, जाहिरात खर्च, प्रशासकीय खर्च व इतर)ची पूर्वीची व सुधारित विगतवारी खालीलप्रमाणे असून राज्य दत्तकस्त्रोत संस्थांसाठी वार्षिक अनावर्ती खर्च रु. २.७५ लक्ष इतक्या वर्षात रु. ३.३५ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. सदर खर्च केंद्रशासनाकडून पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयात)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट
१	कार्यक्रम व्यवस्थापक	१	२०,०००	२,४०,०००	३५,०००	४,२०,०००	२, मजूरी
२	कार्यक्रम अधिकारी	२	१५,०००	३,६०,०००	२६,२५०	६,३०,०००	२, मजूरी
३	लेखापाल	--	८,०००	९६,०००	०	०	२, मजूरी
४	कार्यक्रम सहाय्यक	१	५,०००	६०,०००	९०,०००	१,२०,०००	२, मजूरी
	एकूण मानधन	४	४८,०००	७,५६,०००	७९,२५०	११,७०,०००	
५	प्रवास खर्च (सारा कर्मचा-यांसाठी राज्याच्या दरानुसार)	---	---	५,००,०००	----	५,००,०००	११, प्रवास खर्च
६	माहिती प्रसार जाहिरात	----	----	५,००,०००	----	५,००,०००	२६, जाहिरात व प्रसिद्धी
७	प्रशासकीय खर्च	----	----	१,२०,०००	----	२,००,०००	१३, कार्यालयीन खर्च
८	आकस्मिक/इतर खर्च	----	----	१,५०,०००	----	१,५०,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
	एकूण मानधनेतर खर्च	---	---	१२,७०,०००	---	१३,५०,०००	---
	एकूण	---	---	२०,२६,०००	---	२५,२०,०००	---

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS-२०१७/प्र.क्र. १८०/का-८ दि. ०६ मार्च, २०१८चे सोबतचे (परिशिष्ट- ५)

जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष (District Child Protection Unit – DCPU) केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र .३ व परिशिष्ट-१ मध्ये जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत. एकात्मिक बाल संरक्षण योजनेत प्रत्येक जिल्ह्यात मूलभूत घटक म्हणून जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाची तरतूद आहे.

आर्थिक तपशील:-

जिल्हा बाल संरक्षण कक्षा मध्ये खालीलप्रमाणे पदे व त्यांचा मासिक व वार्षिक मानधनासाठीचा खर्च, वेतनेतर (प्रवास खर्च, जाहिरात खर्च, प्रशासकीय खर्च व इतर)ची पूर्वीची व सुधारित विगतवारी खालीलप्रमाणे आहे. जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष (DCPU) साठी वार्षिक अनावर्ती खर्च रु. ३.४५ लक्ष इतक्या वरून रु. ५.२५ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयात)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट
१	जिल्हा बाल संरक्षण अधिकारी (DCPO)	१	१९,०००	२,२८,०००	३३,२५०	३,९९,०००	२, मजुरी
२	कार्यक्रम अधिकारी संस्थांतर्गत निगी (PO-IC)	१	१२,०००	१,४४,०००	२९,०००	२,५२,०००	२, मजुरी
३	कार्यक्रम अधिकारी संस्थेतर निगी (PO-NIC)	१	१२,०००	१,४४,०००	२९,०००	२,५२,०००	२, मजुरी
४	विधी तथा परिविक्षा अधिकारी	१	१२,०००	१,४४,०००	२९,०००	२,५२,०००	२, मजुरी
५	समुपदेशक	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	२, मजुरी
६	समाज कार्यकर्ता	२	८,०००	१,९२,०००	१४,०००	३,३६,०००	२, मजुरी
७	लेखापाल	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	२, मजुरी
८	माहिती विश्लेषक (data analyst)	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	२, मजुरी
९	सहाय्यक तथा डाटा एण्ट्री ऑपरेटर	१	५,०००	६०,०००	१०,०००	१,२०,०००	२, मजुरी
१०	बाह्यसंपर्क कार्यकर्ता (outreach worker)	२	४,०००	९६,०००	८,०००	१,९२,०००	२, मजुरी
	एकूण मानधन	१२	९६,०००	१२,९६,०००	१,७४,२५०	२३,०७,०००	

११	कार्यालय भाडे खर्च (subject to actual)	--	७,५००	९०,०००	९५,०००	१,८०,०००	१४, भाडे, कर व पट्टी
१२	प्रवास खर्च (जिल्हा बाल संरक्षण कक्ष कर्मचारीकरिता)	--	---	३,००,०००	----	४,५०,०००	११, देशांतर्गत प्रवास खर्च
१३	मुलांना स्वगृही पाठविण्यासाठीचा खर्च (repatriating children) (subject to actual)	--	----	२,००,०००	---	४,००,०००	११, देशांतर्गत प्रवास खर्च
१३	जिल्हा प्रयोजक्ता व बाल संगोपन (sponsorship and foster care)	--	---	५,००,०००	---	१०,००,०००	३१, सहायक अनुदान
१४	प्रसार व जनजागृती	--	---	२,००,०००	---	२,००,०००	२६, जाहिरात व प्रसिद्धी
१५	संवेदनाप्रसार व क्षमता बांधणी	--	---	४,००,०००	---	४,००,०००	२६, जाहिरात व प्रसिद्धी
१६	कार्यालयीन खर्च	--	---	१,००,०००	---	१,८०,०००	१३, कार्यालयी न खर्च
१७	आकस्मिक खर्च (व्यावसायिक प्रशिक्षणासाठी खर्च, इटरनेटसुविधा)	--	---	२,००,०००	--	६,००,०००	२०, इतर प्रशासकी य खर्च
१८*	अनुरक्षण निधी	--	---	१,००,०००	---	---	---
१९*	जिल्हा मापन (सर्वे)	--	---	३,००,०००	---	---	---
	एकूण मानधनेतर खर्च	--	--	२३,९०,०००	--	३४,९०,०००	--
	एकूण	--	--	३६,८६,०००	--	५७,९७,०००	--

*पूर्वीच्या निकषातील जिल्हानिहाय अनुरक्षणनिधी व जिल्हा मापन (सर्वे)(mapping) यासाठीचा खर्च सुधारित निकषात एकत्रित रित्या जिल्हा बाल संरक्षण कक्षाएवजी महाराष्ट्र राज्य बाल संरक्षण सोसायटी यांचेकडे ठेवण्यात आलेला आहे.

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS-२०१७/प्र.क्र.१८०/का-८ दि.०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट- ६)

खुले निवारागृह (Open Shelter)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र. १० व परिशिष्ट-८ मध्ये खुले निवारागृहाच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

आर्थिक तपशील:-

एका खुले निवारागृहाचा वार्षिक अनावर्ती खर्च रु.२.९५ लक्ष इतक्या वर्लन रु.५.०५ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.तर, एका खुले निवारागृहात (२५मुलांसाठी ८ कर्मचारीवृंद गृहित धरण्यात येऊन) खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात आलेली आहे :-

(खर्च रूपयात)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील संख्या	पद	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट्य (स्वयंसेवी संस्था)
१	प्रकल्प समन्वय तथा समुदेशक	१	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,१०,०००	३१, सहायक अनुदान
२	समाज कार्यकर्ता	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	३१, सहायक अनुदान
३	निगरक्षक तथा सांधा अभ्यासक्रम प्रशिक्षक	२	५,०००	१,२०,०००	९,०००	२,१६,०००	३१, सहायक अनुदान
४	बाह्यसंपर्क कार्यकर्ता	३	४,०००	१,४४,०००	८,०००	२,८८,०००	३१, सहायक अनुदान
५	मदतनीस	१	२,०००	२४,०००	६,०००	७२,०००	३१, सहायक अनुदान
	(एकूण मानधन/वेतन)	८	२९,०००	५,०४,०००	५४,५००	९,५४,०००	--
६	प्रवेशित मुलांसाठी अन्न व इतर अनुषंगिक खर्च (क्षमता-२५ मुले)	--	७५०/- प्रतिबालक/ प्रतिमाह	२,२५,०००	२०००/- प्रतिबालक/ प्रतिमाह (१४००+६००) (अन्न + इतर)	६,००,०००	३१, सहायक अनुदान

७	इमारत भाडे (subject to actuals)	--	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,१०,०००	३१, सहायक अनुदान
८	तीन संपर्क ठिकाणे भाडे (subject to actuals)	--	-----	३६,०००	७,८००	९३,६००	३१, सहायक अनुदान
९	वीज, पाणी खर्च (subject to actuals)	--	-----	१८,०००	२,६००	३१,२००	३१, सहायक अनुदान
१०	आकस्मिक खर्च (कार्यालयीन/टपाल/दूरध्वनी)	--	-----	१८,०००	२,६००	३१,२००	३१, सहायक अनुदान
११	प्रवास खर्च	--	-----	१८,०००	२,६००	३१,२००	३१, सहायक अनुदान
१२	संकीर्ण(पुरस्तके, खेल साहित्य, सहल) (subject to actuals)	--	-----	२४,०००	४,०००	४८,०००	३१, सहायक अनुदान
	एकूण मानधनेतर/ वेतनेतर खर्च	--	-----	४,५९,०००	---	१०,४५,२००	-----
	एकूण खर्च	--	-----	९,६३,०००	-----	१९,९९,२००	-----

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS -२०१८/प्र.क्र. १८०/का-८, दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-७)

विशेष दत्तक ऋत संस्था)Special Adoption Agency-SAA)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र. १० व परिशिष्ट -९ मध्ये विशेष दत्तक ऋत संस्थांच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

आर्थिक तपशील:-

एका विशेष दत्तक ऋत संस्थेचा (यामध्ये १० मुलांसाठी ११ कर्मचारीवृंद गृहित धरण्यात येऊन) खालीलप्रमाणे आवर्ती खर्चात सुधारणा करण्यात आलेली आहे. एका विशेष दत्तक ग्रहण संस्थेसाठी वार्षिक अनावर्ती खर्च रु. १.६५ लक्ष इतक्या वर्लन रु. २.३५ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षांतून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयात)

अ क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट (स्वयंसेवी संस्था)
१	व्यवस्थापक	१	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,९०,०००	३१, सहायक अनुदान
२	समाज कार्यकर्ता तथा बालवय प्रशिक्षक (early childhood educator)	१	८,०००	९६,०००	९४,०००	१,६८,०००	३१, सहायक अनुदान
३	परिचारिका	१	५,०००	६०,०००	९,०००	१,०८,०००	३१, सहायक अनुदान
४	वैद्यकिय अधिकारी (अर्धवेळ)	१	३,०००	३६,०००	७,५००	९०,०००	३१, सहायक अनुदान
५	आया	६	२,०००	१,४४,०००	६,०००	४,३२,०००	३१, सहायक अनुदान
६	चौकीदार	१	२,०००	२४,०००	६,०००	७२,०००	३१, सहायक अनुदान
	एकूण (मानधन)	११	---	४,८०,०००	६०,०००	१०,८०,०००	--
७	प्रवेशित मुलांसाठी अन्न व इतर अनुषंगिक खर्च (क्षमता-१० मुले)	--	१०००/- प्रतिबालक/प्रतिमाह	१,२०,०००	२०००/- प्रतिबालक/प्रतिमाह	२,४०,०००	३१, सहायक अनुदान
८	इमारत भाडे	--	७,०००	८४,०००	१२,०००	१,४४,०००	३१, सहायक अनुदान

९	विधीविषयक खर्च(subject actuals) to	--	१५००/- प्रतिबालक /प्रतिवर्ष	१५,०००	२,६००/- प्रतिबालक /प्रतिवर्ष	२६,०००	३१, सहायक अनुदान
१०	आकस्मिक खर्च (पाणी, वीज, इ)	--	३,०००/प्रति माह	३६,०००	५,०००/प्रतिमा ह	६०,०००	३१, सहायक अनुदान
	एकूण मानधनेतर खर्च	--	----	२,५५,०००	----	४,७०,०००	----
	एकूण	--	----	७,३५,०००	----	१५,५०,०००	----

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS २०१७/प्र.क्र. १८०/का-८ दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-८)

संस्थांतर्गत सेवा (शासकीय बालगृह/ स्वयंसेवी निरीक्षणगृह)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र. १० (ड) व परिशिष्ट-१० मध्ये संस्थांतर्गत सेवा च्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

आर्थिक तपशील :- बालगृह (शासकीय/स्वयंसेवी) Children Home

एका बालगृहाच्या आर्वती आर्थिक निकषात (यामध्ये ५० मुलांसाठी १४ कर्मचारीवृद्ध गृहित धरण्यात येऊन) खालीलप्रमाणे सुधारणा करण्यात आलेली आहे. एका बालगृहाचा वार्षिक अनावर्ती खर्च रु. ६.५० लक्ष इतक्या वरून रु. १९.४० लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षांतून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयात)

अ. क्र.	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट्य (शासकीय संस्था/स्वयंसेवी संस्था)
१	अधीक्षक	१	१५,०००	१,८०,०००	२५,०००	३,००,०००	(०१, वेतन/३६ सहायक अनुदान)
२	समुदेशक	१	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,९०,०००	(०१, वेतन/३६ सहायक अनुदान)
३	परिविक्षा अधिकारी	१	१०,०००	१,२०,०००	१७,५००	२,९०,०००	(०१, वेतन/३६ सहायक अनुदान)
४	गृहमाता	२	८,०००	१,९२,०००	२२,०००	२,६४,०००	(०१, वेतन/३६ सहायक अनुदान)
५	भांडार रक्षक तथा लेखापाल	१	८,०००	९६,०००	१४,०००	१,६८,०००	(०१, वेतन/३६ सहायक अनुदान)

६	निमवैद्यकीय कर्मचारी	१	५,०००	६०,०००	९,०००	१,०८,०००	(०१ , वेतन/३६ सहायक अनुदान)
७	स्वयंपाकी	१	३,०००	३६,०००	७,५००	९०,०००	(०१ , वेतन/३६ सहायक अनुदान)
८	मदतनीस	१	२,०००	२४,०००	६,०००	७२,०००	(०१ , वेतन/३६ सहायक अनुदान)
९	गृहरक्षक	१	२,०००	२४,०००	६,०००	७२,०००	(०१ , वेतन/३६ सहायक अनुदान)
१०	प्रशिक्षक(अर्धवेळ/स्वयंप्रेरित)	--	४,०००	४८,०००	--	--	(०२, मानधन/३६ सहायक अनुदान)
११	एम.बी.बी.एस. डॉक्टर (अर्धवेळ/स्वयंप्रेरित)	--	८,०००	९६,०००	--	--	(०२, मानधन/३६ सहायक अनुदान)
१२	कला/धंदे/संगीत शिक्षक (अर्धवेळ /स्वयंप्रेरित)	--	४,०००	४८,०००	----	----	(०२, मानधन/३६ सहायक अनुदान)
१३	खेल प्रशिक्षक (PT instructor)/ योगप्रशिक्षक (अर्धवेळ/स्वयंप्रेरित)	--	४,०००	४८,०००	---	----	(०२, मानधन/३६ सहायक अनुदान)
	एकूण(वेतन/मानधन)	१०	-----	१०,९२,०००	-----	१४,९४,०००	-----
१४	प्रवेशित मुलांसाठी अन्न वस्त्र व इतर अनुषंगिक खर्च (क्षमता-५० मुले)	--	७५०/ प्रति बालक/ प्रतिमाह	४,५०,०००	२०००/-प्रति बालक/प्रतिमा ह (१४०० /- अन्न +६००कपडे, औषधे इ.)	१२,००,०००	(१९ आहार खर्च/३१ सहायक अनुदान)

१५	बिछानासाठीचा खर्च	--	५००/ प्रतिबाल क/ प्रतिवर्ष	२५,०००	८००/- प्रति बालक/ प्रतिवर्ष	४०,०००	(२४ सामुग्री वपुरवठा/३१ सहायक अनुदान)
१६	इमारत भाडे (subject to actual)	--	२००००	२,४०,०००	३५,०००/ प्रतिमाह	४,२०,०००	(१४ भाडे व कर द्वी/३१ सहायक अनुदान)
१७	पाणी, वीज खर्च (subject to actual)	--	३०००	३६,०००	१०,०००/ प्रतिमाह	१,२०,०००	(०६, दूरध्वनी, वीज, पाणी/ ३१ सहायक अनुदान)
१८	प्रवास खर्च	--	-----	५०,०००	---	८०,०००	(११ प्रवास खर्च/ ३१ सहायक अनुदान)
१९	संकीर्ण खर्च (ग्रंथालयसाठी पुस्तक खरेदी, खेळ साहित्य) (subject to actual)	--	३०००/ प्रतिमाह	३६,०००	५०००/- प्रतिमाह	६०,०००	(२०, इतर प्रशासकीय खर्च/३१ सहायक अनुदान)
२०	आकस्मिक खर्च(इंटरनेट कनेक्शन, सुरक्षारक्षक सेवा, डाटा एण्ट्री ऑपरेटर)	--	---	१,००,०००	---	२,००,०००	(२०, इतर प्रशासकीय खर्च/३१ सहायक अनुदान)
	एकूण (मानधन/ वेतनेत्तर खर्च)	--	--	९,३७,०००	---	२१,२०,०००	-----
	एकूण	---	--	२०,२९,०००	---	३६,९४,०००	----

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS - २०१७/प्र.क्र. १८०/का-८, दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट-१)

बाल कल्याण समिती (Child Welfare Committee -CWC)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र. ११ व परिशिष्ट-११ मध्ये बाल कल्याण समितीच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

बाल न्याय(मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०००/२०१५ अन्वये, काळजी व संरक्षणाची गरज असणा-या बालकांच्या काळजी, संरक्षण, उपचार, विकास आणि पुनर्वसन या संदर्भातील प्रकरणे हाताळण्यासाठी आणि निकाली काढण्यासाठी अंतिम अधिकारिता म्हणून तसेच त्या मुलांच्या मूलभूत गरजा पुरविण्यासाठी व त्यांचे मानवी अधिकार संरक्षित करण्यासाठी, प्रत्येक जिल्ह्यात बाल कल्याण समितीची स्थापना करणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार राज्यात ३८ बाल कल्याण समिती कार्यरत आहेत.

आर्थिक तपशील :-

बाल कल्याण समिती सदस्य मानधन, बैठक भत्ता यासाठीच्या सुधारित आवर्ती खर्चाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे. बाल कल्याण समितीसाठी वार्षिक अनावर्ती खर्च रु.०.८५ लक्ष वरून रु. १.०३ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयांत)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उदिष्ट्य
१	इमारत भाडे(subject to actual)		५,०००/-	६०,०००	९०,०००	१,२०,०००	१४, भाडे व कर व पट्टी
२	बैठक भत्ता/प्रवास भत्ता(अध्यक्ष)	१	५००/- प्रतिबैठक (१२ बैठका,प्रतिमाह-अपेक्षित)	७२,०००	१०००/- प्रतिबैठक (१२ बैठका,प्रतिमाह-अपेक्षित)	१,४४,०००	२, मजुरी
३	बैठक भत्ता/प्रवास भत्ता(सदस्य)	४	५००/- प्रतिबैठक (१२ बैठका,प्रतिमाह-अपेक्षित)	२,८८,०००	१०००/- प्रतिबैठक (१२ बैठका,प्रतिमाह-अपेक्षित)	५,७६,०००	,२ मजुरी
४	डाटा एण्ट्री ऑपरेटर (मानधन)	१	५,०००/-	६०,०००	९०००/- प्रतिमाह	१,०८,०००	२, मानधन
५	मुलांच्या अनुषंगाने खर्च(औषधे, प्रवास, अन्न इ.) (subject to actual)	--	३,०००/-	३६,०००	६,०००/-	७२,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
६	आकस्मिक खर्च(पाणी, वीज, दूरध्वनी, कार्यालयीन खर्च) (subject to actual)	--	१,५००/-	१८,०००	५,०००/- प्रतिमाह	६०,०००	०६, दूरध्वनी, वीज व पाणी
	एकूण	--	--	५,३४,०००	--	१०,८०,०००	--

*****

शासन निर्णय क्र. ICPS -२०१७/प्र.क्र. १८०/का-८, दि. ०६ मार्च, २०१८ सोबतचे (परिशिष्ट- १०)

बाल न्याय मंडळ (Juvenile Justice Board-JJB)

केंद्रीय महिला व बाल विकास मंत्रालयाच्या मार्गदर्शक सूचना २०१४-१५ च्या प्रकरण क्र .११ व परिशिष्ट-१२ मध्ये बाल न्याय मंडळाच्या अनुषंगाने सविस्तर तपशील नमूद आहेत.

बाल न्याय (मुलांची काळजी व संरक्षण) अधिनियम, २०००/२०१५ अन्वये, विधीसंघर्षग्रस्त बालकांची प्रकरणे हाताळण्यासाठी प्रत्येक जिल्ह्यात बाल न्याय मंडळांची स्थापना करणे बंधनकारक आहे. त्यानुसार राज्यात ३५ बाल न्याय मंडळ स्थापन करण्यात आले आहे.

आर्थिक तपशील :-

बाल न्याय मंडळ सदस्य मानधन, बैठक भत्ता यासाठीच्या सुधारित आवर्ती खर्चाचा तपशील खालीलप्रमाणे आहे. बाल कल्याण समितीसाठी वार्षिक अनावर्ती खर्च रु.०.८५ लक्ष वरुन रु. १.०३ लक्ष इतका करण्यात आलेला आहे. केंद्रशासनाकडून अनावर्ती खर्च पाच वर्षातून एकदा मान्य करण्यात येणार आहे.

(खर्च रूपयांत)

अ. क्र	खर्चाचा तपशील	पद संख्या	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (मासिक)	सन २०१३-१४ पर्यंतचे निकष (वार्षिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (मासिक)	सन २०१४-१५ पासूनचे सुधारित निकष (वार्षिक)	उद्दिष्ट
१	इमारत भाडे (subject to actual)		५०००/-	६०,०००	९०,०००	१,२०,०००	१४, भाडे व कर व पट्टी
३	बैठकभत्ता/प्रवासभत्ता (सदस्य)	२	५००/- प्रतिबैठक (२० बैठका, प्रतिमाह-अपेक्षित	२,४०,०००	१०००/- प्रतिबैठक (२० बैठका, प्रतिमाह-अपेक्षित	४,८०,०००	२, मजुरी
४	डाटा एण्ट्री ऑपरेटर (मानधन)	१	५०००/-	६०,०००	९०००/- प्रतिमाह	१,०८,०००	२, मजुरी
५	मुलांच्या अनुषंगाने खर्च(औषधे, प्रवास, अन्न इ.) (subject to actual)	--	३०००/-	३६,०००	---	७२,०००	२०, इतर प्रशासकीय खर्च
६	आकस्मिक खर्च (पाणी, वीज, दूरध्वनी, कार्यालयीन खर्च) (subject to actual)	--	१५००-	१८,०००	५०००/- प्रतिमाह	६०,०००	०६, दूरध्वनी, वीज व पाणी
	एकूण	--	--	४,९४,०००	---	८,४०,०००	---

*****